

Cor unum, via una...

"Ah! sevgili insanlar, neden Tanrı'nın içinizde olmasına izin vermezsiniz?... Tanrı ve siz, her ikiniz de kendinizi terk ettiğinizde aranızda kalan şey gözle görünmeyen bir birliktir... İnsanlar bana sık sık şöyle derler: 'Benim için dua edin!' Bu durumda ben şöyle düşünürüm: Siz O'nu niye terk ettiniz? Kendinizin, gerçek cevherinizin, gerçek hazinenize ulaşmasına neden izin vermiyorsunuz? Zira, tüm hakikat benim içimde olduğu kadar sizin de içinizdedir!"

Bu sözler Alman mistisizmin babası kabul edilen; bazı yazar ve düşünürlerin, "Tanrı'nın kendisinden hiçbir şey saklamadığı adam," olarak tanımladığı efsanevî bir üstada ait. Verdiği vaazlarla, yazdığı kitaplarla pek çok yüreğe Tanrı aşkını zerkeden; yeri geldiğinde şekilciliğe karşı direnen; İncil'i kendi mistik tecrübeleri doğrultusunda yorumlayarak Kilise'nin sillesini yiyen Meister Eckhart, yediyüz yıldır süregelen tartışmanın unutulmaz kahramanıdır...

" Tanrı araçsız ve tasavvursuz olarak etki eder. Sen kendini dış tasavvurlardan ne denli serbest kılarсан, O'nun etkisi için o kadar açık ve alıcı olursun; ne kadar içine dönmüşsen ve unutulmuşsan(!) Tanrı'ya o denli yakınsındır... Sevgi en saf ve en yalıtlanmış anlamda Tanrı'dan başkası değildir... Eşitlik ve birliğin bulunmadığı yerde, denilebilir ki, sevgi hiçbir zaman var olamaz."

1260 yılında, Almanya'nın Thuringia eyaletindeki Hochheim kasabasında, asil bir aileye doğan Eckhart, on beş yaşındayken Dominiken keşişlik düzenine katıldı. Paris Üniversitesi'nin teoloji bölümünü bitirdi ve 1302'de 'Maister,' yani üstat unvanını aldı. 1314'te Strazburg'a vaiz, öğretmen ve baş rahip yardımcısı olarak atandı, sonra da Frankfurt Başrahipliğine kadar yükseldi. Kariyerine düşen ilk gölge, 1323 yılında Cologne Üniversitesi'nde profesörlük yaparken, "vaazlarının dinleyenleri kolaylıkla yanlışla sürükleyeceğini" öne süren Fransiskan başpiskoposu Heinrich von Virenberg tarafından tetiklendi.

Eckhart yargılanmış ve suçsuz bulunmuştu ama, konunun peşini bırakmayan Fransiskanlar azimle onun hakkında topladıkları bilgilerle yeniden dava açılmasını talep ettiler. Bu defa da, "sapkınlıkla" suçlanan

Eckhart şöyle diyecekti: "Anlamadıklarını yanlış olarak görüyorlar, hem de tüm yanlışları sapkınlık sayıyorlar, halbuki sadece yanlışla duyulan inatçı tutkunluk hem sapkınlığı, hem de sapkını meydana getirir." Bu sözler adeta boşlukta yankılanmıştı. "Kulakları olan ama duyamayan" çoğunluk ona sırtını dönerken, yaptıklarıyla onu asla susturamayacağını kestirmekten yoksun zihniyet ise olacakları bekliyordu...

1327 yılında kendini papalık mahkemesi önünde savunduktan kısa bir süre sonra, hakkındaki kararın ne olacağını bilmeden öldü. Papalık bildirisi, "In agro dominico" ile suçluluğuna hüküm verildiğini duymak bahtsızlığını yaşamaktan kurtulmuştu...

Tüm yaşantısını ve öğretisini Tanrı'ya odaklayan Eckhart, "İnsan, her şeyde sıkça Tanrı'ya sarılmalıdır ve zihnini, tüm düşüncelerinde, tüm niyetlerinde, tüm zaaflarında Tanrı'nın düşüncesiyle dolu olacak şekilde eğitmelidir," diye salık veriyordu. "Bu; hayal kurarak, olaylardan kaçarak, dünyaya sırtını dönüp çöle sığınarak öğrenilmez. Kişi nerede ve kiminle olursa olsun kendisiyle baş başa olmayı öğrenmelidir. Her şeyin içine nüfus edip orada Tanrı'yı bulabilmeli ve sanki yazı yazmayı öğrenir gibi bu izlenimi zihninde sıkça köklendirmelidir."

Onun mistisizmi herkese açtı. Kişinin Tanrı'yı arayıp O'nu kendi içinde bulması için herhangi bir öğrenime, mevkiye ve etkiye ihtiyacı yoktu. Üstelik, hakikate göz atmak, bu anlayıştan sızan bilinçle dolu dolu bir yaşam sürdürmek, dogmaları ezberlemekten daha önemliydi. İnsanın ruhundaki o 'ufacık kıvılcım' onun Tanrı'yla yüz yüze gelmesini gerektiriyordu ve her ikisinin de doğası birbirinden farklı değildi. Kişisel iddialarından ve bencil yapısından kurtulabilen insan Tanrı'ya karışıp O'nunla Hz. İsa gibi bütünleşip O'nun oğlu olabilirdi...

"Hakikati bilen, gerçeği konuştuğumu bilir," demişti.

